

โครงการจิตอาสาพระราชทาน

*****

๑. ชื่อโครงการ โครงการจิตอาสาพระราชทาน

๒. หน่วยงานที่รับผิดชอบ สถานีตำรวจภูธรบางตาเถร ตำรวจภูธรจังหวัดสุพรรณบุรี

๓. หลักการและเหตุผล

พระราชประสงค์ให้ชาวไทย ตระหนักถึงการช่วยเหลือเกื้อกูลกันอันเป็นรากฐานของการอยู่ร่วมกันในสังคม จึงพระราชทานโครงการจิตอาสาพระราชทาน เพื่อให้ประชาชนร่วมกิจกรรมสาธารณประโยชน์เพื่อพัฒนาชุมชน และช่วยเหลือซึ่งกันและกันเมื่อเกิดภัยพิบัติด้วยความสมัครสมานสามัคคี เป็นการสืบสานพระราชทานปณิธานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้หน่วยราชการในพระองค์ ๙๐๔ ร่วมกันจัดโครงการจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริเพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติและแสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ของพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตรและสมเด็จพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ที่ทรงประกอบพระราชกรณียกิจนานัปการ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนมีความสมัครสมานสามัคคี มีความสุขและประเทศชาติมีความมั่นคงอย่างยั่งยืน โดยมีหน่วยราชการในพระองค์ ๙๐๔ เป็นผู้กำกับดูแลการปฏิบัติงานร่วมกับ หน่วยงาน ภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน และให้จัดตั้งศูนย์อำนวยการใหญ่โครงการจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ มีหน้าที่ควบคุม อำนวยการและประสานการ ปฏิบัติเพื่อให้การจัดกิจกรรมจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริ เป็นไปอย่างต่อเนื่องถูกต้องตามพระราโชบาย และสมพระเกียรติ

ในระยะเริ่มแรก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้มีพระราชปณิธานในการบำเพ็ญประโยชน์พื้นที่ชุมชนโดยรอบพระราชวังดุสิตเป็นการทำความ ดีด้วยหัวใจถวายเป็น พระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร โดยหน่วยทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์หน่วยทหารรักษาพระองค์ ข้าราชการบริพารในพระองค์ฯร่วมกับประชาชนจิตอาสา “เราทำความดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์” ร่วมกันดูแลและพัฒนารักษาพื้นที่จากชุมชนเล็กๆ รอบพระราชวังดุสิตขยาย สู่พื้นที่โดยรวมของประเทศในการพัฒนาอย่างมั่นคงและยั่งยืนสืบไป

ประเด็น

๑. ความเป็นมาและข้อมูลพื้นฐานสำคัญ ของโครงการจิตอาสา พระราชทาน ๙๐๔ วปร.
๒. โครงสร้างและกลไกในการขับเคลื่อนโครงการจิตอาสาพระราชทาน ๙๐๔ วปร.
๓. ภารกิจ โครงการ/กิจกรรมจิตอาสาในส่วนของ สภ.บางตาเถร
๔. แนวทางการขับเคลื่อนโครงการจิตอาสาพระราชทาน ๙๐๔ วปร. ในระยะต่อไป

๓.๑ ความเป็นมา

พระราชปณิธาน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ในการบำเพ็ญประโยชน์ พื้นที่ชุมชนโดยรอบพระราชวังดุสิตเป็นการทำความดี ด้วยหัวใจ โดย หน่วยทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์, หน่วยทหารรักษาพระองค์, ข้าราชการบริพารในพระองค์ฯ ร่วมกับ ประชาชนจิตอาสา “ เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ ”

เริ่มต้นโครงการจิตอาสา พระราชทานตามแนวพระราชดำริ

- สัปดาห์จิตอาสา ทุกเดือน

- บริเวณจุดเล็ก ๆ คู คลอง รอบพระราชวังดุสิต
- ข้าราชการบริพารในพระองค์ หน่วยพระราชทาน หน่วยราชการในพื้นที่ และ ประชาชนจิตอาสา “เราทำความ ดี ด้วยหัวใจ”

- บริเวณชุมชนสุขโขทัย ซอย ๙ (คลองส้มปุย) ด้านทิศเหนือข้างพระราชวังดุสิต
- จิตอาสาเฉพาะกิจ งานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพฯ

งานดอกไม้จันทน์	งานประชาสัมพันธ์	งานโยธา
งานขนส่ง	งานบริการประชาชน	งานแพทย์
งานรักษาความปลอดภัย	งานจราจร	

๓.๒ ข้อมูลพื้นฐานสำคัญ

ประชาชนจิตอาสา

หมายถึง ประชาชนที่มีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม เพราะคำว่า “สาธารณะ” คือ สิ่งที่มีได้ เป็นของผู้หนึ่งผู้ใด จิตสาธารณะจึงเป็นความรู้สึกถึงการเป็นเจ้าของในสิ่งที่เป็น สาธารณะ ในสิทธิ และหน้าที่ที่จะดูแล และบำรุงรักษา ร่วมกัน ทั้งนี้ ยังหมายรวมถึง จิตของคนที่รู้จักความเสียสละ ความร่วมมือ ร่วมใจ ในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม ช่วยแก้ปัญหาและสร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์สุขแก่สังคม เช่น การช่วยกันรักษา สิ่งแวดล้อมโดยการช่วยกัน ขุดลอกคู คลอง หนอง บึง แม้แต่การประหยัดน้ำประปา หรือไฟฟ้าที่เป็นของส่วนรวม โดยใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า ตลอดจนช่วยกัน รักษาให้ความช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก หรือผู้ที่ร้องขอความช่วยเหลือเท่าที่จะทำได้ ตลอดจนร่วมมือกันทำเพื่อไม่ให้เกิดปัญหา หรือช่วยกันแก้ปัญหา แต่ต้องไม่ขัดต่อ กฎหมายเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม

๓.๑.๑ ประเภทของกิจกรรมจิตอาสาพระราชทาน

กิจกรรมจิตอาสาพระราชทานแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ จิตอาสาพัฒนา จิตอาสาภัยพิบัติ และจิตอาสาเฉพาะกิจ มีรายละเอียดในการกิจกรรมดังนี้

๑. จิตอาสาพัฒนา ได้แก่ กิจกรรมจิตอาสาพระราชทานที่มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาท้องถิ่นของแต่ละชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ การอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การอำนวยความสะดวก และความปลอดภัยในการดำรงชีวิตประจำวัน การประกอบอาชีพ รวมทั้งการสาธารณสุข ฯลฯ

๒. จิตอาสาภัยพิบัติ ได้แก่ กิจกรรมจิตอาสาพระราชทานที่มีวัตถุประสงค์เพื่อเฝ้าตรวจ เตือน และเตรียมการรองรับภัยพิบัติ ทั้งที่เกิดจากธรรมชาติและที่เกิดจากสาเหตุอื่น ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่โดยรวม และการเข้าช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนจากภัยพิบัติดังกล่าว เช่น อุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย เป็นต้น

๓. จิตอาสาเฉพาะกิจ ได้แก่ กิจกรรมจิตอาสาพระราชทานที่มีวัตถุประสงค์ในงานพระราชพิธี หรือการรับเสด็จในโอกาสต่าง ๆ เป็นการใช้จ่ายพลังจิตอาสา ร่วมกับส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ในการช่วยเหลือหรืออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาร่วมงาน รวมทั้งการเตรียมการ การเตรียมสถานที่ภายหลังการในราชพิธี และการเสด็จฯ นั้น ๆ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย

๓.๑.๒ จำนวนจิตอาสาพระราชทาน ๙๐๔ วปร.

จิตอาสาทั่วประเทศ ๕,๕๓๘ ล้านคน ข้อมูล ณ วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒

๓.๑.๓ เครื่องแต่งกายจิตอาสาพระราชทาน ๙๐๔ วปร.

- หมวกแก๊ป สีฟ้า
- ผ้าพันคอ สีเหลือง

- บัตรประจำตัวจิตอาสาพระราชทาน ๙๐๔ วปร.

๓.๑.๔ ป้ายโครงการจิตอาสาพระราชทาน ๙๐๔ วปร.

๓.๓ โครงสร้างและกลไกในการขับเคลื่อนโครงการจิตอาสาพระราชทาน ๙๐๔ วปร.

๓.๓.๑ โครงสร้างศูนย์อำนวยการใหญ่จิตอาสาพระราชทาน ๙๐๔ วปร.

ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงานในด้านเศรษฐกิจ สังคม จิตวิทยา การพัฒนา อย่างยั่งยืน รวมทั้ง การป้องกัน บรรเทา และช่วยเหลือประชาชนจากภัยพิบัติ เพื่อให้เกิดความรัก ความสามัคคี ประชาชนมีสุข ตาม แนวทางโครงการจิตอาสา พระราชทาน ๙๐๔ วปร. ตลอดจนกิจการอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

มีผู้อำนวยการใหญ่จิตอาสาพระราชทาน ๙๐๔ วปร. (ผอ.ศอญ.จอส.๙๐๔ วปร.) คือ พลเรือเอก ปวิตร รุจิเทศ เป็นผู้บังคับบัญชารับผิดชอบ

๓.๓.๒ ขอบเขตความรับผิดชอบและหน้าที่สำคัญ

๑) ติดตามและส่งเสริม ตลอดจนให้การสนับสนุนการดำเนินงานของหน่วยงาน ภาครัฐ และภาค ประชาชนในการพัฒนาประเทศ ตามโครงการจิตอาสา พระราชทาน ๙๐๔ วปร.

๒) วางแผน ดำเนินการ และประสานงาน ในการป้องกัน บรรเทา และช่วยเหลือ ประชาชนจากภัยพิบัติ รวมทั้งฟื้นฟูพื้นที่จากสภาพภัยพิบัติ

๓) ดำเนินการฝึกอบรมและพัฒนาขีดความสามารถของจิตอาสาและผู้ที่เกี่ยวข้องโครงการจิตอาสาพระราชทาน ๙๐๔ วปร.

๔) จัดกิจกรรมที่ก่อให้เกิดความรัก ความสามัคคี และความสำนึกรับผิดชอบต่อส่วนรวม

๓.๔ นโยบาย/แนวทางการปฏิบัติที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง

๑) ข้อควรระวังที่ไม่ให้เกิดความรู้สึก/การปฏิบัติที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างจิตอาสา พระราชทาน ๙๐๔ วปร. กับ ประชาชนทั่วไป

๒) ขอบเขตงานจิตอาสาพัฒนาไม่ได้มีเพียงการพัฒนาบุคลากร ทำความสะอาด สถานที่แต่ยังมีการกิจกรรมครอบคลุมถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีของ ประชาชน

๓) การประชาสัมพันธ์แอปพลิเคชัน “**ประชาชนจิตอาสา**”

๔) การสร้างการรับรู้เกี่ยวกับจิตอาสาให้กับ **กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และประธาน กรรมการหมู่บ้าน** ดังนี้

๔.๑) เป็นหัวหน้ากลุ่มประชาชนจิตอาสาระดับหมู่บ้านโดยตำแหน่ง

๔.๒) เป็นผู้ขับเคลื่อนกิจกรรมจิตอาสาในพื้นที่หมู่บ้าน ทั้งที่เป็นกิจกรรมจิตอาสาพัฒนา จิตอาสาภัยพิบัติ และจิตอาสาเฉพาะกิจ โดยสามารถเริ่มกิจกรรมต่าง ๆ จากการสำรวจปัญหา ที่เกิดขึ้นในพื้นที่และให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมทุกกระบวนการ

๔.๓) เป็นผู้ติดต่อประสานงานเกี่ยวกับกิจกรรมจิตอาสาในพื้นที่หมู่บ้านผ่านช่องทางที่มีอยู่ในทุกภาคส่วน ผ่านศูนย์อำนวยการจิตอาสาฯ อำเภอ

๔.๔) สร้างการรับรู้ให้กับกำนัน ผู้ใหญ่บ้านเกี่ยวกับภารกิจและความรับผิดชอบของ ศูนย์อำนวยการจิตอาสาฯ ภาค จังหวัด และอำเภอ เพื่อให้กำนันผู้ใหญ่บ้านเป็นกลไกหลักระดับ หมู่บ้านในการขับเคลื่อนกิจกรรมจิตอาสาอย่างเป็นรูปธรรม

๕) การเยี่ยมเยียนผู้สูงอายุที่มีอายุเกิน ๑๐๐ ปี ในพื้นที่ เพื่อให้การสนับสนุนดูแล และเตรียมการในกรณีที่จะมีการเชิญกระเช้าสิ่งของพระราชทานเยี่ยม

๓.๕ แนวทางการขับเคลื่อนโครงการจิตอาสาพระราชทาน ๙๐๔ วปร. ในระยะต่อไป

๑) การขับเคลื่อนงานจิตอาสาอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม โดยนำแนวทางตามที่ ศอ.จอส.๙๐๔ วปร. กำหนด มาแปลงสู่การปฏิบัติให้เกิดผล

๒.) การขับเคลื่อนโครงการจิตอาสาฯ ในระดับพื้นที่ โดยมีการบูรณาการและประสานงาน ในระดับภาค จังหวัด และอำเภอ

๓.) การจัดทำยุทธศาสตร์จิตอาสาของกระทรวงมหาดไทย เพื่อให้การขับเคลื่อน งานจิตอาสามีทิศทางการทำงานที่สอดคล้องกัน

๔.) การรายงานผลการดำเนินกิจกรรมจิตอาสา ผ่าน ศอ.จอส.๙๐๔ วปร.ภาค และ กระทรวงมหาดไทย อย่างสม่ำเสมอ

๔. วัตถุประสงค์

๔.๑ เพื่อให้บุคลากรเทศบาล หน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน และประชาชนทั่วไปได้บูรณาการร่วมกันจัดกิจกรรมเพื่อสาธารณะประโยชน์

๔.๒ เพื่อปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกที่ดีให้บุคลากร หน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน และประชาชนทั่วไปมีจิตสาธารณะ หรือจิตอาสา ในการเข้าร่วมกิจกรรม ได้รู้คุณค่า ของการแบ่งปันและการช่วยเหลือผู้อื่น

๔.๓ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีจิตสาธารณะ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

- ๔.๔ เพื่อทำความสะอาดและปรับปรุงภูมิทัศน์พื้นที่เขตเทศบาล/ตำบล
- ๔.๕ เพื่อส่งเสริมจิตสำนึกด้านคุณธรรมกับการทำงานโดยไม่หวังสิ่งตอบแทนใดๆ
- ๔.๖ เพื่อขับเคลื่อนโครงการจิตอาสา “เราทำความดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์” ในพื้นที่

๕. เป้าหมาย

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งโครงการจิตอาสาพระราชทานขึ้น เพื่อเป็นการรวมความสมัครสมานสามัคคีของคนไทยทุกคน ในการทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์เพื่อพัฒนาพื้นที่ในชุมชนต่าง ๆ ให้ความเจริญ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนอย่างถาวร โดยมีศูนย์อำนวยการใหญ่โครงการจิตอาสาพระราชทานเป็นผู้ควบคุมกำกับดูแล และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในแต่ละจังหวัดเป็นผู้ให้การสนับสนุน และรวมการปฏิบัติของทุกภาคส่วนในกิจกรรมจิตอาสาพระราชทานให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามพระราโชบายและวัตถุประสงค์ของกิจกรรม ทั้งนี้ หน่วยทหารในพื้นที่นั้น ๆ จะเป็นผู้รับผิดชอบในการระดมสรรพกำลังประชาชนจิตอาสาสามารถร่วมกันปฏิบัติกับกำลังพลจิตอาสาของหน่วยราชการทหาร และหน่วยราชการต่าง ๆ การดำเนินกิจกรรมจิตอาสาพระราชทาน ทุกหน่วยงานสามารถริเริ่มกิจกรรมได้เอง แต่ต้องแจ้งการดำเนินการกิจกรรมให้ผู้รับผิดชอบทราบ เพื่อเตรียมการให้การสนับสนุนตามความจำเป็นและตามความเหมาะสม

๖. วิธีการดำเนินการ

- ๖.๑ เสนอโครงการเพื่อขออนุมัติในการดำเนินงาน
- ๖.๒ กำหนดกิจกรรมในปีงบประมาณอย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง
- ๖.๓ ประสานความร่วมมือในทุกภาคส่วนโดยบูรณาการร่วมกันทำกิจกรรม
- ๖.๔ ดำเนินกิจกรรมตามกำหนด
- ๖.๕ ติดตามและรายงานผลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้บังคับบัญชาทราบ

๗. สถานที่ดำเนินการ

พื้นที่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี

๘. ระยะเวลาดำเนินการ

ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ระหว่างเดือน ตุลาคม ๒๕๖๖ ถึง กันยายน ๒๕๖๗

๙. งบประมาณ

งบประมาณปกติของหน่วย

๑๐. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑๐.๑ บุคลากร หน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน และประชาชนเกิดความรักสามัคคีจากการร่วมบูรณาการกิจกรรมเพื่อสาธารณะ

๑๐.๒ บุคลากร หน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน และประชาชนทั่วไป มีจิตสาธารณะ หรือจิตอาสา ที่จะช่วยเหลือชุมชน และรู้จักเสียสละในการช่วยเหลือสาธารณะต่าง ๆ

๑๐.๓ ส่งเสริมให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีจิตสาธารณะ และใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

๔.๔ พื้นที่เขตเทศบาล/ตำบลเกิดความสะอาดและภูมิทัศน์สวยงาม

๔.๕ สร้างจิตสำนึกด้านคุณธรรมกับการทำงานโดยไม่หวังสิ่งตอบแทนใดๆ

๔.๖ สามารถขับเคลื่อนโครงการจิตอาสา “เราทำความดี เพื่อชาติ ศาสน์ กษัตริย์” ให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด

พันตำรวจตรี ผู้เสนอโครงการ
(บัณฑิต กลั่นบุญชัย)
สารวัตรอำนวยการ สถานีตำรวจภูธรบางตาเถร

พันตำรวจโท ผู้เห็นชอบโครงการ
(ณพ รอดวรรณโณ)
รองผู้กำกับการป้องกันปราบปรามสถานีตำรวจภูธรบางตาเถร

พันตำรวจเอก ผู้อนุมัติโครงการ
(ปริญญา เกาชวัต)
ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรบางตาเถร